

דבר תורה לשלחן שבת

מתורת הגאון רבי אלעזר זאב רו שליט"א, רבה של תל ציון

פרשת תרומה א' אדר א' תשע"א

מרבנים בשמחה

ועשית שנים כרובים זהב וגו' (כה, יז)

הגאון מורי ורבי ר' בן ציון אבא שאול זצ"ל, אע"פ שהיה בעל יסורין (עוד קודם שנפל בחוליו) תמיד היתה צהלתו על פניו, וכשהיה נכנס לחדר למסור השיעור היה מתחיל בד"ת ופניו מאירות ומסבירות, ובכל עת אשר ראית אותו היה שמח וצוהל. וכל זה מחמת אהבת תורה אשר היתה יוקדת בלבו וכמובן עם דבקתו בבוא יתברך. הרי לנו דוגמא שגם מי שחסר לו מה שחסר לו, עכ"ז מתהלך בפנים יפות ובשמחה, כי כן ראוי לנו אנו עבדי ה' (כל אחד ואחד גם מי שאינו כ"כ גדול!) ובני מלכים אנחנו.

ואמנם "כשם שאין דג בלא עצמות - כן אין אדם בלא צרות", עם כל זה ראוי להיות "בשמחה", הן מצד שב"ה לא גרוע כמו צרות גדולות של אחרים, הן מצד שהכל לטובה, בין לעוה"ז בין לעוה"ב, ולפיכך כולנו חייבים להיות בשמחה, בין מי שצר לו מחמת עניות וחובות ומצב כלכלי ירוד, בין מי שחסר לו בחיים דברים מסויימים, בין מי שסובל מחמת ריבוי נכסים, וכדומה. ואדרבה, ע"י העצבות לא ירויח דבר, וע"י השמחה יתכן שיצא מצרתו כמ"ש "כי בשמחה - תצאו", גם ע"י שמחה בא הצלחה ומתעלה מעלה מעלה.

ותלמידי הבעל שם טוב אמרו, שיש ללמוד מהתינוק כמה דברים, ואחד מהם שאינו דואג, ותמיד שמח ומקפץ ומשחק, כן אנו נאמץ לעצמנו זאת. ואדרבה מצוה לחזק את אחרים שיהיו בשמחה. ומסופר מעשה בגמרא (תענית כב). על רבי ברוקא חוזהא שהיה "אליהו הנביא" זכור לטוב מצוי אצלו. שאל אותו: האם יש בשוק הזה אחד שהוא בן עולם הבא, אמר לו, לאו, והנה פתאום עבר אדם אחד, אמר לו אליהו לרבי ברוקא, "זה, בן עולם הבא". רץ אחריו ושאלו וכו'. וסיפר שמציל נפשות ישראל וכו'. והנה תוך כך אמר לו אליהו הנביא: "הנה שני אחים הללו הם ג"כ בני עולם הבא", רץ אליהם, ושאלם: מה מעשיכם? אמרו לו: "שמחים ומשמחים אנחנו את בני אדם העצובים" והוסיפו "גם כשאנחנו רואים שנים שיש מריבה ביניהם, אנו טורחים ומבדחים אותם בדברי שמחה עד שעושין ביניהם שלום". ופירש"י - כמ"ש "אלו דברים שאדם אוכל מפירותיהם בעוה"ז וכו' הבאת שלום בין אדם לחבירו" (שבת קכז).

הרי לך שזוכים "לעולם הבא" בזכות שגורמים "שמחה" לבני אדם. מזה נשכיל כמה זה חשוב בעיני ה'; עד כדי שנותן שכר גדול כזה על זאת! ולכן צריכים כל איש ואשה לשמח את עצמם, ולשמח את אחרים: הן במשפחה, כגון איש את אשתו ובני ביתו. הן את שכנים ומכירים. והגם שאנחנו בעצמינו שבורים ומדוכאים וסובלים, עכ"ז נשמח את זולתינו, ונשמע בסבלנות צרותיהם (אם מספרים לנו) ונחזקם.

ועתה נראה איך נרמז כל זאת בפסוק: ועשית שנים כרובים זהב - עשה נא לך "שמחה" כמו "התינוק" (כמו שאמרו רבותינו "כרובים" מלשון "תינוק" כמובא ברש"י, ו"זהב" מלשון "צהבו" פניו לשון שמת. במנחות דף יח), מקשה תעשה אותם - מתוך הקושי, תעשה אותם לשמחה. ועשה כרוב אחד מקצה מזה - הן לצד העוני. וכרוב אחד מקצה מזה - לצד העושר, שמכל צד תהיה שמח. והיו הכרובים פורשי כנפים למעלה - השמחות שתשמח ירוממוך ויעופפו מזלך למעלה. ופניהם - של השמחות, איש אל אחיו - תשמחו זה את זה. ה' יזכנו.

שבת שלום ומבורך, וחודש טוב !

ההקפדה והכעס הם בני הגאווה, כי אם אין אבות
מאין יצאו תולדות. (פלא יועץ מערכת גאווה)

הגליון לעלוי נשמת הבחור דוד שלום ע"ה בן יהודית תחי'

שואל ומשיב

נערך על פי תשובות שהשיב מורנו הרב שליט"א בכתב ובעל פה.
כאן הובאו המסקנות בקצרה, ועוד חזון למועד אי"ה

אכילת קצה הלחם

שאלה: האם יש מקור קדום למה שיש נוהגים לחתוך קצה הלחם. והאם יש בזה משום "בל תשחית".
תשובה: באמת אין מקור למנוע מלאכול קצה הלחם, ומה שמנסים להביא מקור זהו דרכי דרושים, אבל ממה נפשך, אם נכון המנהג א"א לעמוד על שרשו עפ"י דרושים, הגם שעצם ההקדמה נכונה. אולם מצד "בל תשחית" אם אכן אין לזה מקור יתכן שהשלכתו יהיה בו איסור הנזכר, אכן הללו שנמנעים מלאוכלו כיון שאין להם רצון לאוכלו ומורגלים בזה אזי אין איסור בל תשחית.

אכילת קצה המצה

שאלה: מי שמקפיד לחתוך קצה הלחם ולא לאוכלו מטעם שחושש לשכחה, האם שייך זה גם במצה של ליל פסח בקצוות המצה, כיון שהוא ליל שימורים מן המזיקין ושומר מצוה לא ידע דבר רע.
תשובה: מצינו שבבבלי פסח אפילו ממזיקין ממש יש שמירה כמ"ש בפסחים (קט:), וכל שכן דבר סגולה. ועוד מצינו שאין קורין כל סדר קריאת שמע בבבלי פסח רק מקצתו כי ליל שימורים הוא וכמ"ש הרמ"א בסימן תפא וע"ע שם סס"י תפ, וגם יש מי שאמר שאע"פ שאסור ש"אסור" לישן יחידי, מ"מ בסוכה מותר, כי שומר מצוה וכו', וא"כ ה"ה, ואולי כל שכן, בנידון השאלה. וה' יודע.

שאלות ניתן להפנות לת.ד. 57124 ירושלים, או בפקס: 02-9709118,

או דרך מערכת הגליון בדוא"ל: dvartora1@gmail.com

הלכתא לשבתא

כל "סוף זמן" עושים "מאזן" מה היו ההוצאות ומה ההכנסות. יש מאזן שנת, מאזן חודשי, מאזן יומי, וע' בר"ה (דף טז) האדם נידון בכל יום בכל שעה, לרגעים תבחננו, כמו כן באלול סוף השנה - עושים חשבון ותשובה. בסוף כל חודש - יום כיפור קטן. בסוף כל יום - מארי דחושבנא. וכמו כן בסוף כל שבוע - והזמן הוא "בערב שבת" או לפחות לפני הקידוש. ה' יזכנו. אמן.

אבן יקרה

פעם הלך ה"חכם צבי" לביתו של עמיתו רבי שמואל אבוהב, לשוחח עמו בדבר מה. כאשר נכנס אל הקודש פנימה ראה כי ביתו מפואר מאוד ברהיטים ובשטיחים וכו'. והחכם צבי היה תמה בליבו היאך הגאון הזה חי בצורה כל כך מפוארת. ובתוך הדברים, שאל החכם צבי, כיצד אתה עושה פאר בביתך כל כך.

השיבו הגאון: כי כאשר אדם יודע וחי בהבנה שהבית שלו הוא כמו מקדש מעט. ומקדש באמת את הבית וחי בקדושה, ובדרך ארץ, חיי תורה וצניעות, ומכבד את בני ביתו, בית כזה נחשב כמו בית המקדש, שנאמר "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", - ודרשו בתוכו לא נאמר אלא בתוכם - "בתוכם של בני ישראל". ובבית כזה הלא ראוי לכבדו ולפארו כמו מקדש וכמו בית כנסת כי שם מקום השראת הקדושה.

יהודה תדאד

זמר חזן ופייטן
לאירועים, שבתות, ולכל השמחות
פל': 0547-444-547

הגליון בחסות:

דפוס הדר

הפקות דפוס באיכות ללא תחרות
02-5385575

הגליון יוצא לאור על ידי מוסדות "מתן תורה" (ע"ר). ת.ד. 57124 ירושלים

נדפס בדפוס הדר. לקבלת הגליון בדוא"ל שלחו ל: dvartora1@gmail.com

אתר: www.ravpea.com | www.tipol.com | תל: 052-5385575